

УЧИЛИЩЕН ВЕСТНИК

Брой втори, 24 май 2021 г.

Св. св. Кирил и Методий, София, 5-ти клас

Брой втори на училищния вестник се издава по случай Деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската книжовност. Вестник „Родна реч“ е издание на ученици и учители от училището. В него ще откриете информация за всички значими събития от настоящата учебна година. Ще се запознаете с творчеството и постиженията на нашите възпитаници и още много... Ще разберете защо е чудесно да сте един от нас! Приятно четене!

Какво ще откриете в този брой:

„Върви, народе възродени“ - посвещаваме първите страници на вестника на делото на светите братя Кирил и Методий. В рубриката „**Ние пишем на глаголица**“ ще видите как децата от БНУ „Родна реч“ са изписали имената си на глаголица (стр. 3-4).

Великден - в тази рубрика може да се насладите на едно прекрасно стихотворение за „Великден“ и да видите шарените яйца на нашите дечица (стр. 5-6).

В най-новата ни рубрика „Гост на вестника“ сме ви подготвили една изненада. Стар наш и много добър приятел е подготвил за всички вас интересен и развлекателен разказ на тема **пролет** (стр. 7-9).

В най-интересната рубрика „**Любопитни истории**“ сме ви приготвили две много интересни статии за истории от родното място (стр. 10-11).

Накрая нашите ученици съвсем сами са ви приготвили и забавани игри и вицове, с които да се позабавлявате в свободното си време (стр. 16-17).

„Език свещен на моите деди...”

Скъпи ученици, учители, българи,

В навечерието сме на най-светлия български празник - 24 Май - Ден на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура, на славянската книжовност.

Много е казано за създаването и разпространението на българската азбука. Вековна история, описана от езиковедите, в стотици трудове и статии. Днес бих искала да обърнем внимание не на миналото, а на настоящето на българския език. И по-точно на процеса, на който ставаме свидетели, а нерядко и участници, а именно - навлизането на чужди думи в езика ни. Разбира се, това е естествено явление, което се наблюдава все по-често като резултат от глобализацията на света, в който живеем.

Съществуват два вида чужди думи:

„Заемки“ - те имат съществена роля в обогатяването на езика с думи, на които нямаме съответствие или синоним. Утвърдени са в общонародната или професионалната практика и употребата им е необходима и наложителна. Като примери можем да посочим думите: физика, философия, математика, граматика, конституция, демокрация, република, университет, министър, сцена, машина, мода, чешма, памук, зехтин, помело и мн. други.

„Чуждици“ - тях по-скоро бихме могли да ги окачествим като „замърсяващи“ речта ни. На всяка от тях имаме съответстваща дума в езика си, но за да бъдем модерни или по други подбуди използваме „вносните“: „алтернатива“ (възможност), „копирайт“ (авторско право), „юзър“ (потребител), „фешън“ (мода), „лайквам“ (харесвам), „френд“ (приятел), „съпорт“ (подкрепа), „смартфон“ (мобилен телефон) и много други.

И докато в научната и технологичната сфера използването на чужди думи е необходимост, дори и заради улесняване на комуникацията или спазване на терминологията в конкретната област, то в ежедневното общуване нещата не стоят така. Модерните чуждици „замърсяват“ езика и той все повече престава да бъде български. Това често е свидетелство за равнището на езикова ни култура, за не особено висока грамотност и пренебрежение към домашните думи. Тук е отговорността на всеки от нас да допринесе за чистотата на родния ни език чрез изучаване на граматичните правила, лексиката или най-простото - чрез четене на книги, написани или преведени на български, и слушане на родна музика.

Призовавам всеки от вас да погледне към себе си и да си отговори какъв би бил, ако няхмахме собствени букви и език, на който да се изразяваме! Дали щяхме да сме просъществували и да сме свободен народ?! Дали щяхме да имаме Вазов, Яворов, Славейков?! Дали Цветан Радославов щеше да опише с думи красотата на нашата „Мила Родина“ толкова живописно, че планините, реките и слънчевия пламък да бъдат видени чрез словата му?! Днес носим ли в душите си идеята за свещеността, красотата, хубостта и мощта на българкия език?! Оценяваме ли тази „гъвкава и звънлива“ реч или търсим подмяната на родните думи?!

От нас зависи да запазим чистотата на българското слово и „в светли звукове“ да го предадем на следващото поколение.

ЧЕСТИТ 24 МАЙ!

Росица, 7-ми клас

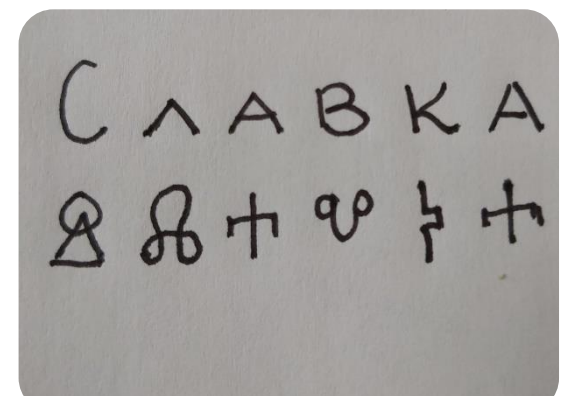

Боян, 3-ти клас

От езиковата ни грамотност, начина, честотата и смисъла на употреба на чуждите думи зависи дали трябва да гледаме на тях като на „замърсяващи“ или „обогатяващи“ българския език.

Безспорно, всяко ново поколение има различен от предходното усет и разбиране за езика. Нормално е езикът да търпи развитие, така че да е адекватен и да отговаря на нуждите на времето си.

ГРЕТА
МБЭУУТ

ХЕНРИ
БЭРБТ

Handwritten text: Hua

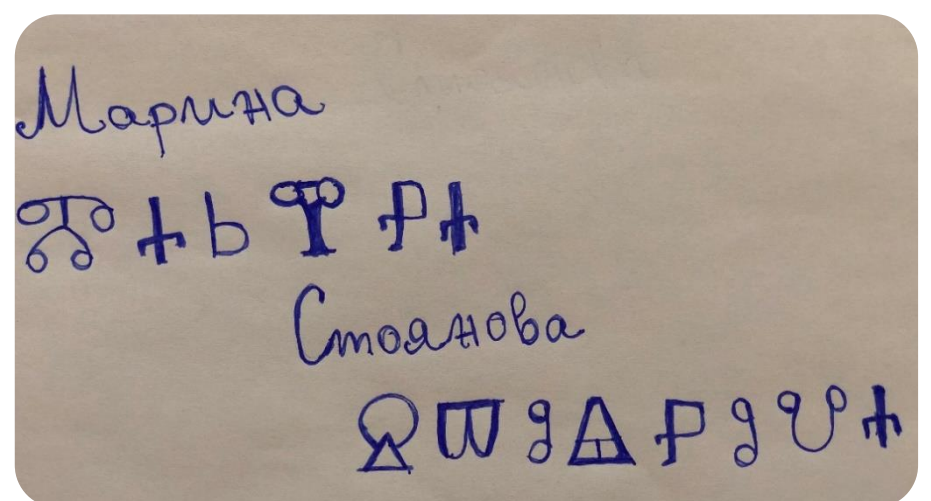
Handwritten symbols: 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Kamryn
H O G A P

Anneke
H P R E O G V

Николა
ქუჩაძე
МЕРДЖАНОВ
ჯეზიქაძე

Аз пиша на глаголица

Глаголица, София, 5-ти клас

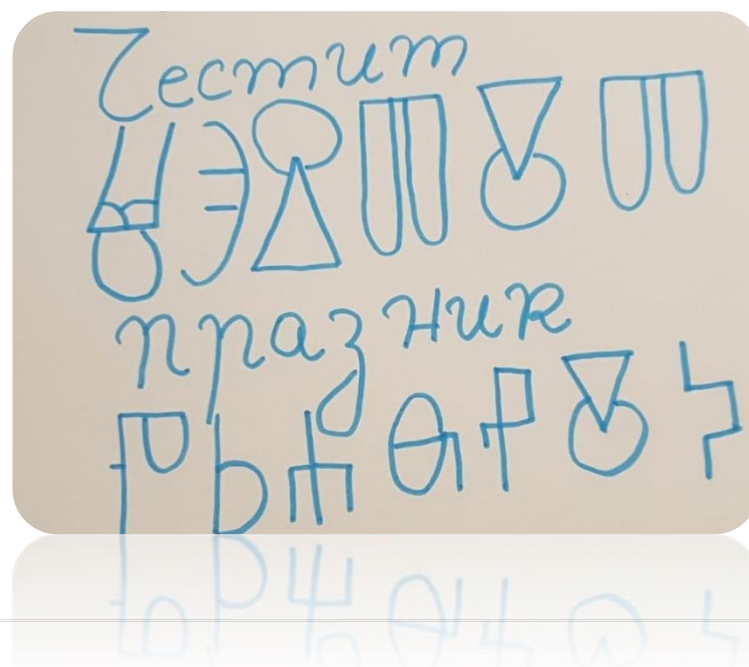

Знаете ли още, че:

Глаголицата има 41 знака, но точният брой може да варира. Колко букви е имало в първоначалната глаголица е все още неизвестно. Характерното за глаголицата е, че всички букви имат имена, например: а – аз, б – буки, в – веде, г – глагол и т.н. Тъй като **глаголати** означава говоря, глаголицата поетично е наричана „знаците, които говорят“.

Глаголицата се казва азбука – име, получено от първите две букви – аз и буки. И между другото, името на азбука на английски alphabet е съставено по аналогичен начин – alpha + beta.

Интересно е, че буквите от глаголицата са използвани и като числа. Тахната цифрова стойност съответства на техния азбучен ред и те лесно се разпознават като числа. Всичко това прави глаголицата наистина лесна за научаване и удобна за използване от страна на тогава неграмотните славянски племена, каквато е била и идеята за нейното създаване от св. Кирил.

Великденски помагачи

Станаха рано децата
да боядисват яйцата.
Мама боите размива,
всекому в канче налива.

Любка червената иска,
Пешко за синята писка.
Гого се вдига на пръсти,
жълтата грабна
чевръсто.

Най-подир за Лиляна
само зелена остана.

Мама им сложи яйцата
и посъветва децата:
— Умни и мирни бъдете,
дрехите чисти пазете!

Но щом тя навънка излезе,
дяволът сякаш че влезе:
Пешко катурна боята
право на Любка в полата.
Тя запиця и с яйцето
шибна го силно в лицето.

Гого при тях се завтече,
но си белята навлече —
двамата, кой където
свари
нему яда си стовари.

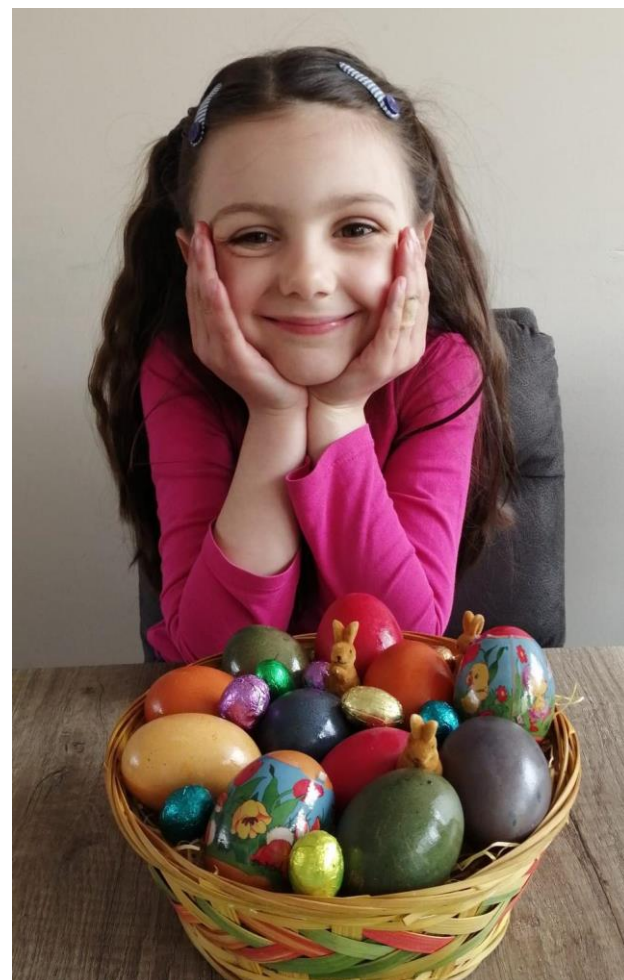
Бутнаха маси, столове,
цапаха бузи, носове,
викна да плаче Лиляна,
цяло в зелено заляна...

Мама отвори вратата
и що да види горката:
изпотрошени яйцата,
вапсани цели децата!

Елисавета Багряна

И още от великденски помагачи

ГОСТ НА ВЕСТНИКА

Зорница Иванова

Скъпи читатели,

С радост искаме да ви представим нашият пръв гост в рубриката ни „Гост на броя“ - Зорница Иванова, автор на детски книжки с българска душа.

Зори живее в САЩ със своето семейство. Когато става майка на момиче и момче, тя желае да им разкаже така за България, че те да я обикнат истински, въпреки че живеят далеч от нея. Започва да им чете книжки на български. Не след дълго тя самата създава приказки и постепенно се ражда идеята да напише и първата си книга – „Мая и концертът на талантите“. С тази своя творба, Зори е канена в много български училища в чужбина, за да разкаже историята на талантливата Мая, която живее в Чикаго, но обожава българските народни танци.

Когато поканихме Зори, да представи книгата си и пред нашите деца, тя се съгласи с радост. След като се запознахме с нея вече и на живо, намерихме в нейно лице истински приятел, а децата я обожават. Само след една година тя ни гостува отново, за да представи втората си книга – „Ели и тайната тетрадка“. Бяхме невероятно щастливи и много приятно изненадани, че главната героиня живее в Бремен.

Освен книги, Зорница Иванова е автор и на кратки разкази, които са тематични и в тях се употребяват интересни думи и изрази.

На следната интернет страница можете да намерите повече информация за авторката и нейните книги и разкази - <https://zornitsaivanova.com/>

А сега ви оставяме в ръцете на самата Зори.

Пролетна изненада

Автор: Зорница Иванова

На прозореца кацна мъничко птиче.

- Чурулик, чурулик! – каза то.

Тони надигна глава от домашното си и се усмихна.

- Мамо! – извика той. – Славчо се върна!

След малко мама влезе в стаята. Тя също се усмихна на птичето Славчо и бавно отиде до прозореца, за да не го изплаши.

- Време беше да се върне! – каза тя. – Пролетта вече е тук.
- Пролет ли е вече? – учуди се Тони. – Навън още е студено.
- Вече не е толкова студено и се вижда, че пролетта настъпва – каза мама.
- По какво се вижда? – попита Тони.
- По много неща. Ела, ще ти покажа!

Тони и мама излязоха на двора. Тони очакваше студеният въздух да го ощише по ушите, но това не се случи. Мама беше права, че не беше много студено.

- Огледай се и ще забележиш пролетта – каза мама.

Тони се огледа. Видя Славчо, който летеше наоколо и почистваше гнездото си под покрива. Видя, че големият храст пред къщата все още беше гол, но по клоните му имаше малки пъпчици.

- Храстът има пъпки – каза Тони.
- Казва се, че е напъпил – засмя се мама.
- И от тези пъпки ще излязат листа – заяви Тони.
- Точно така! Храстът скоро ще се разлисти. Даже вече е започнал, виж!

Наистина! Тони погледна по-отблизо и видя, че от някои пъпки вече се подаваха нежни зелени листенца. Той продължи да оглежда двора и забеляза, че дърветата също бяха напъпили и по тях имаше малки бели цветчета. Тони ги показва на мама.

- Да, дърветата са разцъфнали и скоро също ще се разлистят и ще се раззеленят.
А забелязваш ли нещо по земята? – подсказа мама.

Тони се вгледа и забеляза, че тук-там се подаваха зелени връхчета.

- Цветята са се показали – извика Тони.
- Да – отговори мама. – Те ще пораснат и скоро също ще разцъфнат.
- Трябва да ги полеем – каза Тони.
- Прав си, че цветята имат нужда от вода, за да растат – каза мама. – Но сега вали много често и те имат достатъчно вода.
- Пролетта ги полива с дъжд – досетисе Тони.

Тони и мама останаха още малко в двора. Тони беше изненадан, че пролетта наистина беше дошла. Той я усещаше във въздуха, който вече не беше много студен, както и в дъжда, който отново заваля. Виждаше я в напъпилите клони, в нежните листенца на храстите и в белите цветове на дърветата. Чуваше я в чуруликането на Славчо, който работеше по гнездото си и пееше.

*

Думи от автора към читателите

Мили мои приятели от БНУ „Родна реч“ - гр. Бремен,

Много се радвам, че съм гост на вашия училищен вестник! Каква чудесна идея – да съберете своите творби, истории и изживявания, свързани с България, в един цветен, интересен и уникално ваш вестник! Изчетох първия брой на един дъх и вашите лични истории много ме развълнуваха.

Изминаващата учебна година беше необичайна и трудна за всички хора по света. Въпреки пандемията, в БНУ „Родна Реч“ не стихнаха идеите и мероприятията (били те и от дистанция). Свалям ви шапка, мили ученици, родители и учители, за вашето постоянство и за неугасващата ви обич към България!

Този пролетен разказ е специален поздрав от мен за всички вас. Надявам се, че и вие, както малкия герой Тони, вече усещате, виждате и чувате пролетта. Надявам се, че тя ще разбуди у вас нови надежди и ще ви вдъхнови за нови приключения и постижения!

Пожелавам много успехи на чудния ви училищен вестник и ви изпращам голяма, топла, българска прегръдка!

Вашата приятелка,
Зорница Иванова

ЛЮБОПИТНИ ИСТОРИИ ОТ МОЕТО РОДНО МЯСТО

Село Венчан – дъно на море

Моите баба и дядо живеят в село Венчан, което се намира близо до град Провадия и град Варна.

Наскоро моята баба Нина ми разказа интересна история. Тя ми каза, че преди много, много години, селото е било дъно на море. Аз първоначално не можах да повярвам, как е било възможно?

За да ме убеди, баба ми показва снимки на вкаменели мидички, охльовчета, фосили и засъхнали корали, които може да се намерят на Венчаското кале. Колко интересно и невероятно е как човек може да се разхожда по морското дъно, без дори да подозира, че е било такова.

Аз това лято със сигурност ще го посетя и много искам да си намеря мидичка.

Друга интересна история, която баба ми разказа, е че през Средновековието, на Венчанското кале, е имало крепост. И сега могат да се видят останки от крепостта Дяволската дупка на калето, най-вероятно служила за таен вход на крепостта.

Горе на калето има пещера, където са открити два кладенеца. Има легенда, че всъщност са били три. В третия, по време на османското нападение, хората от селото са хвърлили своето злато и всички скъпоценности, които имат, за да не им го вземат османците. Този кладенец обаче все още не е открит, въпреки големия интерес на иманярите.

Но аз вярвам, че тази история е истинска, защото баба ми е намерила малка част от златна облица в двора си и когато е попитала златар, дали това е истинско злато, той ѝ е казал, че не само е истинско, но е и много старо.

Интересен факт е, че самият Карел Шкорпил е проучвал района и прави първото му описание. До село Венчан е село Манастир, където се намира най-големият скален манастир в района. Той разполага с 40 стаи (одаи).

Районът е изключително приятен за разходки и излети и освен това изключително богат на билки и лековити растения.

Далия, 3-ти клас
Баба Нина

*Изключителни благодарности на Деница Станкова, която бе така мила да прати снимки и да ни разкаже още интересни истории за селото!

ДРАМАТИЧНИЯТ ТЕАТЪР ВЪВ ВАРНА – СИМВОЛ НА ЕДИНСТВО

Сградата на Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ се е превърнала в символ на град Варна със своето излъчване на величие, елегантност и красота. Безброй пъти съм минавала оттам и съм се възхищавала на сградата, но знаем ли как и кога е построена и през какви изпитания е преминала, за да е там днес?! Може би нямаше да си задавам тези въпроси, ако преди броени дни гост в сутрешното телевизионно предаване не беше варненският актьор Стоян Радев, който разкри подробности около създаването на театъра и предстоящия юбилей на театралната дейност в град Варна. Това ме заинтригува и си дадох сметка колко малко знам за тези така интересни факти от миналото на родния си град.

Часовникова кула и зала

Идеята за нова и модерна театрална сграда във Варна се заражда още в началото на миналия век. През 1909 г. новоизбраният кмет Иван Церов поставя въпроса на първото заседание на Общинския съвет. Съветниците дават съгласието си и скоро бива определено мястото за строеж - южният ъгъл на градската градина, между построената през 1890 г. Часовникова кула и прилежащата към нея сграда, където се помещавала зала „Съединение“ (използвана и за театрална сцена), и чешмата на султан Махмуд, с лице към площад „Независимост“. Обявеният конкурс за проект е спечелен от известния архитект Никола Лазаров, автор и на

много други сгради в столицата и страната. Театърът трябвало да има 1000 места, разпределени в партер и два балкона.

На 26 март 1912 г. в присъствието на варненската общественост е положен първият камък на градския театър.

26.03.1912 г. - Полагане на първия камък на градския театър.

След тържествената реч кметът Церов заедно с архитект Лазаров и другите официални лица подписват документите за построяване на театъра и ги вграждат в специална каменна кутия. В основата на сградата са поставени и различни български монети. Строителството започва веднага. За съжаление, скоро последвалите Балканска и Междусъюзническа война прекъсват начинанието за дълго време. До 1918 г. сградата остава недовършена, без покрив и буренясала, изчерпани са и средствата.

1914 г. Строежът на градския театър

През зимата на 1920 г. общинският съвет единодушно взима решение за създаването на професионална театрална трупa в град Варна.

На 12 март 1921 г. на сцената на зала „Съединение“ (в съседство на недовършения театър) трупата изнася своето първо представление.

Ентусиазираната от спектакъла варненска общественост решава, че градът заслужава да има своя сграда на театралното изкуство. Този ден е приет за рождена дата на театралната дейност в града.

Благодарение на всеобщите усилия за по-малко от месец са събрани един милион лева. Сградата е завършена от архитектите Дабко Дабков и Желязко Богданов и е тържествено открита на **5 юни 1932 г.** – двадесет години след полагането на първия камък. За директор и режисьор е назначен видният български артист Стоян Бъчваров, а от 1957 г. театърът носи неговото име. Величието на сградата по нищо не отстъпва на тези в големите европейски градове. Заоблената му фасада е украсена с множество орнаменти, колони, корнизи и изображения. Самата зала има обичайната за театрите форма на подкова.

Днес Държавната опера – Варна, основана през 1947 г., и Драматичен театър „Стоян Бъчваров“ делят един покрив. В сградата на някогашната зала „Съединение“ се помещава филиалът на театъра.

Това е историята на създаването на една от най-красивите сгради във Варна и в България. Сградата, която допреди дни приемах за даденост, сякаш винаги е съществувала. Днес оценявам стореното от предците ми и все повече им се възхищавам. Във времена на недоимък, войни и глад те са намерили сили и средства, за да изградят дом на театралното изкуство. Тази сграда, която наричаме просто „Театъра“ или „Операта“, пред която се случват много от важните събития в града, преди 100 години е била кауза, а днес се е превърнала в символ на единството на жителите на град Варна, в името на общото благо.

Катерина, 4-ти клас

Драматичен театър във Варна - продължение

„Уважаема г-жо Стоянова! Мило варненско семейство! Мила Катя!

Това е изключително голям и вълнуващ подарък за всички, работещи в театъра, и най-вече за актьорите! Много ни развълнувахте и зарадвахте, мило и неочаквано! Радваме се, че далеч от България, далеч от Варна, милеете за всичко българско и възпитавате децата си да обичат родния си град и историята му!

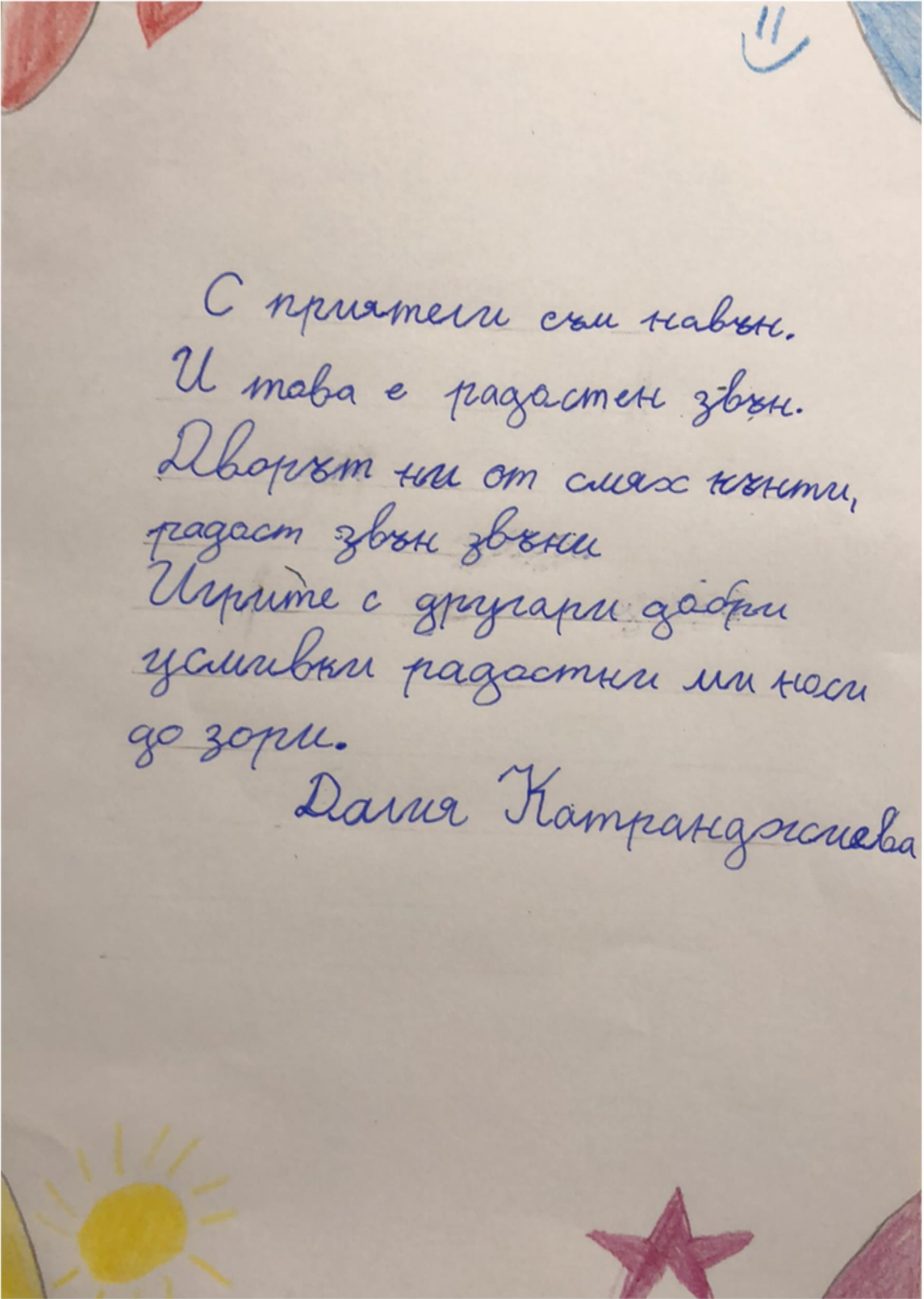
С радост публикуваме статията на Катя и нека тя бъде пример за всички български деца!“

Драматичен театър „Стоян Бъчваров“

С тези думи Варненският драматичен театър благодари на нашето мило Кате и нейното семейство за това, че по случай 100-годишния юбилей на варненското театрално изкуство, нашата талантива млада дама написа прекрасна статия за създаването на театъра.

С голяма гордост споделяме написаното от Кати и сме безкрайно щастливи, че имаме такива прекрасни деца като нея!

Нашата гордост – спечелени конкурси

С приятели съм навън.
И това е радостен звън.
Дворът ни от смех кукли,
радаст звън звъни
Игрите с другари добри
усмивки радостни ми носи
до зори.
Далия Катранджиева

Далия 3-ти клас

Стихчето „С приятели съм навън“, с което Далия взе участие в поетичен конкурс „Кодове на радостта“, организиран от НЧ „Любен Каравелов 1940“ Бургас, и порасналите „Митични птици“ от Литературното студио към читалището с арт педагог Роза Боянова.

Нашата гордост – спечелени конкурси

Сара, 3-ти клас

Нашата гордост – спечелени конкурси

Уие имаме нова къща.

Семейството ми от радост се обръща.

Уо таен код сега стои пред мен
и от радост съм запленен.

Ключът таен е в моето сърце.

Държа го аз в двете си ръце.

Сара Трайкович

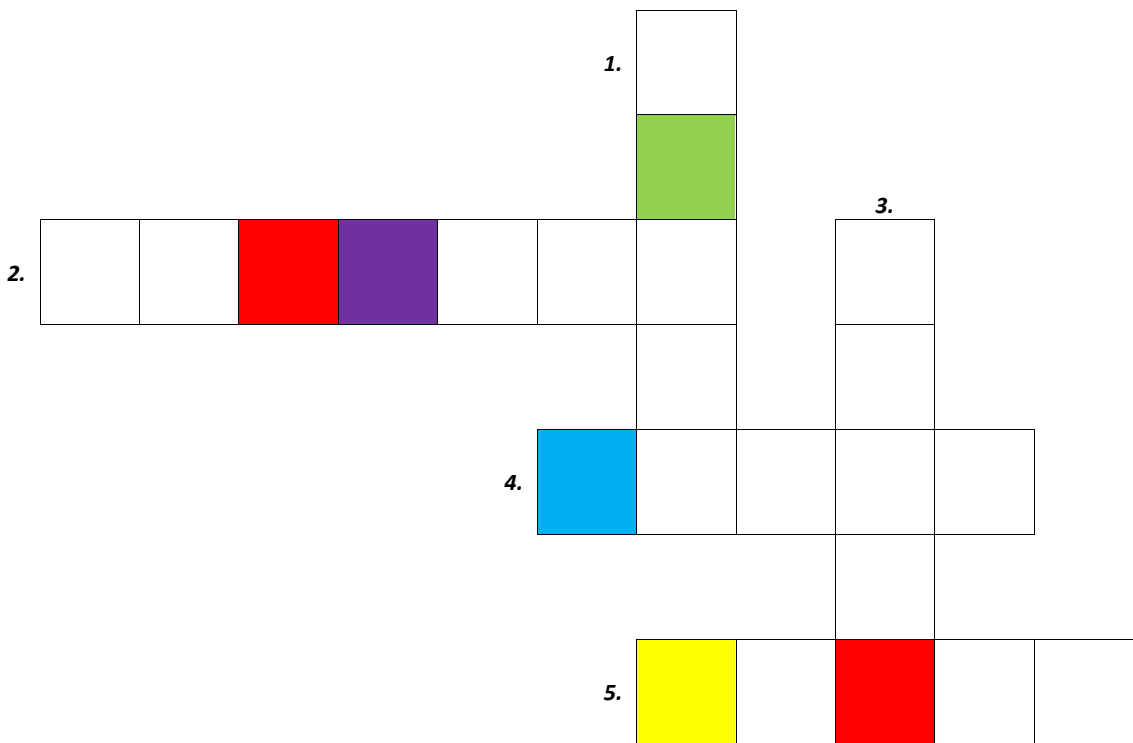

Сара, 3-ти клас

Награда за артистично оформление „Ние имаме нова къща“ от поетичен конкурс „Кодове на радостта“, организиран от НЧ „Любен Каравелов 1940“ Бургас, и порасналите „Митични птици“ от Литературното студио към читалището с арт педагог Роза Боянова.

Забавни игри, кръстословици и смешки

Празнична кръстовсловица

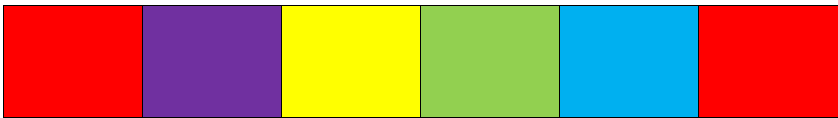

Въпроси

(попълнете липсващите думи):

1. Българската азбука се състои от 30
2. 24 Май е на българската азбука, просвета и култура;
3. „Това е любимата ми от български автор.“
4. Те са измислили азбуката ни: и Методий;
5. Кирил и Методий са

Ако попълните цветните квадратчета със съответната буква от кръстословицата, ще получите наименованието на съвкупността от всички букви, с които се означават звуковете в езика ни.

Съставила кръстословицата –
Росица, 7-ми клас

ମୁଁ ତୋତେ ଭଲ, ମୁଁ ଶୁଣୁଛୁ ତୁମେ ଭଲ ଶୁଣୁଛୁ!

- Тихият океан винаги ли е тих?
- Не можеш ли да попиташ нещо по умно? - сърди се майка му.
- Мога. Кажи ми от какво е умряло Мъртво море?

- Гошко, спрегни ми глагола "вървя!"
 - Аз вървя, ти вървиш...
 - По-бързо!
 - Аз търча, ти търчиш...

Година 2022, урок по български език:

- И запомнете деца, след емотикон запетая не се поставя!

"Дванайсе гудини от живота си пусветих на очилиштето
а там ме научиха само на 3 неща - да пиша и да сметам" ...

За вашето добро настроение се погрижи Росица, 7-ми клас

Автори на рубриките: учениците от БНУ „Родна реч“
Графичен дизайн: Сдружение „Дунав“
Редактори: Марина Стоянова, Славка Михайлова
Помощник-съставители: Марина Стоянова, Славка Михайлова

